

Helsedirektoratet

Deres ref:
[21/28563-25]*Vår ref:*
[22/03337]*Dato:*
23.01.2023

Høring om felles kompetansemål (FKM) i spesialistutdanningen for leger – Folkehelseinstituttets høringsinnspill

Folkehelseinstituttet (FHI) viser til Helsedirektoratets høringsnotat om felles kompetansemål i spesialistutdanningen for leger, datert 11.10.2022. FHI ønsker å adressere kapittel 3, 4, 5, 6 og 7, og takker for anledningen til å komme med høringssvar.

Folkehelseinstituttets vurdering

Folkehelseinstituttet er per i dag utdanningsvirksomhet for to spesialiteter: medisinsk mikrobiologi og samfunnsmedisin. Representanter fra begge spesialiteter har samarbeidet om høringssvaret.

Folkehelseinstituttet er positive til en gjennomgang av dagens felles kompetansemål, og har følgende innspill til de ulike delene av forslaget fra Helsedirektoratet:

1. Forslag om nytt felles kompetansemål som omhandler kliniske studier/ klinisk forskning.

Folkehelseinstituttet støtter forslaget om nytt felles kompetansemål som omhandler kliniske studier/ klinisk forskning og har ingen innspill til formuleringen av læringsmålet. Å ha kunnskap om klinisk forskning er viktig innen alle spesialiteter, og vi mener det er riktig å plassere læringsmålet på kompetansenivå 2. Ingen av de to spesialitetene som utdannes ved FHI er kliniske, og innføring av et praktisk læringsmål som omhandler kliniske studier/ klinisk forskning ville være krevende å oppfylle. For både medisinsk mikrobiologi og samfunnsmedisin er det kun krav om ett års klinisk tjeneste, og det vil være utfordrende å sikre at alle utdanningskandidater får mulighet til å delta i klinisk forskning i løpet av dette året. Vi støtter således forslaget om at praktisk læringsmål kun innføres for kliniske spesialiteter, jfr. tabell 2 i Helsedirektoratets høringsnotat.

2. Forslag om nytt felles kompetansemål som omhandler sakkyndig arbeid

Folkehelseinstituttet støtter forslaget om et nytt teoretisk læringsmål som omhandler sakkyndig arbeid for alle spesialiteter og har ingen innspill når det gjelder foreslått formulering av læringsmålet. Vi støtter også forslaget om å plassere læringsmålet på kompetansenivå 2. Vi mener dette er et kompetanseområde som er relevant på tvers av spesialitetene, inkludert prinsipper for fastsetting av medisinsk invaliditet og funksjonsvurdering.

Vi er usikre på om det foreslås å gjøre endringer knyttet til FKM-LM 46 og FKM-LM 47, men vil understreke at vi mener FKM-LM 46 bør bestå som eget læringsmål, der også andre læringsaktiviteter enn e-læringskurs i sakkyndighetsarbeid bør være anbefalt.

Slik vi leser temaheftet for felles kompetansemål v. 2.0 (datert 13.11.19) er kurs i sakkyndighetsarbeid allerede en nasjonalt anbefalt læringsaktivitet, og vi forstår derfor ikke Helsedirektoratets forslag i kapittel 4.4 i høringsnotatet. Vi er imidlertid enige i at e-læringskurs i sakkyndighetsarbeid fortsatt bør være en nasjonalt anbefalt læringsaktivitet.

3. Forslag om nytt felles kompetansemål som omhandler helseøkonomi

Folkehelseinstituttet støtter forslaget om å innføre et nytt felles kompetansemål som omhandler helseøkonomi. Vi mener imidlertid at en viktig del av alle spesialisters kompetanse innen helseøkonomi også bør være konsekvenser for pasientgrupper/befolkningen og legens rolle som forvalter av felleskapets midler. Det mener vi ikke dekkes av foreslått formulering, og vi foreslår å ta dette inn i læringsmålet.

4. Forslag til liste over nasjonalt anbefalte læringsaktiviteter for felles kompetansemål

Folkehelseinstituttet støtter forslaget om å lage en oversiktlig fremstilling av nasjonalt anbefalte læringsaktiviteter for felles kompetansemål, men opplever foreslått tabell som utfordrende å forstå. Å angi hvilke læringsaktiviteter som er nasjonalt anbefalt fordelt på temaområder ville trolig gjøre oversikten mer forståelig. Det er også uklart for oss hvorfor læringsaktivitetene er inndelt i ulike kategorier (kolonne 1 i tabell 3 i høringsnotatet).

5. Innspill til fremtidig innretning av FKM og fordeling av FKM på spesialistutdanningens ulike deler

Folkehelseinstituttet mener at felles kompetansemål for alle spesialiteter bidrar til å tydeliggjøre kompetanse som er viktig og som forventes av alle spesialister på tvers av spesialiteter. Å inkludere felles kompetansemål som del av de spesialitetsspesifikke læringsmålene vil gjøre dette mindre tydelig, og vil på sikt kunne føre til at læringsmålene tilpasses den enkelte spesialitet slik at de ikke lenger er felles. Felles kompetansemål vil også kunne gi leger i spesialisering mulighet til å møtes på tvers av spesialitetene, for eksempel gjennom fagdager og kurs, noe som fremmer samarbeid og bidrar til ulike perspektiver. Selv om omgjøring av FKM til spesialitetsspesifikke FKM vil gjøre det mulig å bedre tilpasse dem den enkelte spesialitet, mener vi en bedre løsning er å se på om enkelte av dagens FKM bør gjøres spesialitetsspesifikke.

Et eksempel er FKM-LM 33 som omhandler samvalg («*Selvstendig kunne gjennomføre en god beslutningsprosess om behandlingsoalternativer sammen med pasienten*»). Læringsmålet er ikke tilpasset utdanningsløpet i ikke-kliniske spesialiteter, deriblant medisinsk mikrobiologi og samfunnsmedisin. Vi foreslår derfor at læringsmålet enten fjernes/flyttes til LIS1 som FKM eller at ordlyden justeres, slik at samhandling med relevant samarbeidspartner også inkluderes, for eksempel:

FKM-LM 33: Selvstendig kunne gjennomføre en god beslutningsprosess om valg av tiltak sammen med pasient eller i samhandling med relevant samarbeidspartner.

Folkehelseinstituttet er positive til en gjennomgang av felles kompetansemål. Vi mener kompetansemålene for leger bør gjenspeile samfunnsutviklingen og hvordan dette kan påvirke legers arbeid og helsetjenestene i fremtiden. Vi foreslår at Helsedirektoratet vurderer helsedigitalisering og kunstig intelligens, globale helsetrusler samt grønn omstilling i helsevesenet og legers ansvar og rolle tilknyttet klimautfordringer som mulige nye temaområder/ tema for felles læringsmål.

Vennlig hilsen,

Folkehelseinstituttet

Gunhild Wøien
stabssjef

Hilde Marie Lund
Lege, avd. for smittevern og beredskap

Brevet er godkjent elektronisk